

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

نسخ قرآن کریم

جلسه ۳۱۲

استاد نجار زاده

نسخ قرآن کریم

نسخ در اصطلاح:

رفع ما هو ثابت فی الشریعة من الأحکام و نحوها
نسخ یعنی رفع آنچه ثابت است در شریعت؛ از احکام و نظایر آن.

توضیح اصطلاحات تعریف:

الف - «التبوت فی الشریعة»: مراد تبوت واقعی حقیقی است که در مقابل تبوت ظاهری است (که تبوت ظاهری، به سبب ظهور لفظی است).

بنابراین، رفع حکم به وسیله مخصص یا مقید که آن حکم به دلیل ظهور عموم یا اطلاق ثابت شده، نسخ نیست؛ بلکه تخصیص یا تقیید یا نظایر اینهاست و اینگونه، فرق نسخ با تخصیص و تقیید، مشخص می شود.

ب - «من الأحکام و نحوها»: برای بیان تعمیم نسخ به احکام تکلیفی و وضعی و هر امری که رفع و وضعش به دست شارع است می باشد؛ که مراد جعل تشریحی از جانب شارع، بما هو شارع است؛ بنابراین، نسخ اصطلاحی، شامل مجعولات تکوینی نخواهد شد (زیرا رفع و وضع آنها درست است که به دست خداوند متعال است؛ اما از آن جهت که خالق کائنات است نه از جهت تشریح).